

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO – OCTOBER 8, 2009 • Vol. C Nr. 193

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-07-09

PERIODICALS

Lietuva ir Suomija bendradarbiaus energetikos ir naujovių įgyvendinimo srityse

Vilnius, spalio 7 d. (President.lt) – „Suomija yra labai svarbi partnerė Lietuvai stiprinant bendradarbiavimą su Šiaurės šalimis. Taip pat mums labai naudinga Suomijos patirtis energetikos bei naujovių įgyvendinimo srityse“, – teigia į Suomiją išvykusi Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Lietuvos ir Suomijos bendradarbiavimo galimybes, įgyvendinant konkrečius, ypač su alternatyvios energetikos plėtra susijusius projektus, D. Grybauskaitė Helsinkyje aptarė su Suomijos Respublikos prezidentė Tarja Halonen. Prezidentės pasikeitė nuomonėmis ir apie „Nord Stream“ projektą, atkreipdamos dėmesį į būtinybę kruopščiai iširti ir įvertinti galimas šio projekto grėsmes aplinkai. Taip pat Lietuvos ir Suomijos vadovės pasisakė už tolesnę ES Rytų partnerystės programos vykdymą plėtojant santykius su Europos Rytų kaimynėmis.

Atsakydama į klausimus apie nau-

D. Grybauskaitė Helsinkyje susitiko su Suomijos Respublikos prezidentė Tarja Halonen. **President.lt** nuotr.

jos atominės elektrinės statybas Lietuvoje, prezidentė sakė, jog investuotojai bus atrinkti viešojo konkurso būdu, ir pakvietė prie atominės jėgainės statybų prisidėti ir Suomijos verslininkus.

Paprašyta įvertinti Lietuvos ekonomikos būklę, prezidentė teigė, kad

Lietuvai tarptautinėse rinkose išplatinus vertybinių popierių už 1,5 mlrd. JAV dolerių sumą, atsiranda visos galimybės sunkmetį įveikti savo jėgomis, neprašant Tarptautinio valiutų fondo pagalbos.

Kauno miesto biudžeto deficitas pasiekė 103 mln. litų

Vilnius, spalio 7 d. (ELTA) – Per tris šių metų ketvirčius Kauno miesto savivaldybės biudžeto deficitas drauge su negauta dotacijų dalimi išaugo iki 103,27 mln. litų. Toks susidarė skirtumas tarp planuotų ir gautų biudžeto pajamų.

2009 m. pradžioje optimistiniu vadintas Kauno miesto savivaldybės biudžeto planas nuo pavasario buvo mažintas jau du kartus, tačiau ir tai nepadeda surinkti svarbiausioms miesto reikmėms užtikrinti reikalingų pajamų.

Nesiseka gauti ir planuotų dotacijų, nes visoje Lietuvoje tebesitęsia krizė. Birželį dotacijų gauta 181,5 proc. planuoto kiekio, rugsėjį – tik 44,1 proc. Planui įvykdyti pritrūko 11,89 mln. litų.

Viltys, kad rugsėjį biudžetui bus sėkmingesnis, deja, nepasiteisino: įvykdyta tik 69,4 proc. mėnesio plano. Ir nors savivaldybės administracijos vadovai jau senokai pradėjo raginti visus padalinius bei savivaldybės valdomas įmones ir biudžetines įstaigas „veržtis diržus“, nepavyksta sutaupti tiek, kad savivaldybės skolos nors laipsniškai imtų mažėti.

Vieno iš miesto tarybos komitetų vadovas Gediminas Žukauskas tarybos kolegijos posėdyje balsu pasvarstė: „Jeigu pavyktų mokyklų šildymą pradėti tik po moksleivių rudens atostogų, nemažai sutaupyti.“

Beje, miesto mokyklos rudens atostogoms laikinai ištuštės nuo spalio 23 iki lapkričio 2 dienos.

„Nord Stream“ teroristiniai išpuoliai nebaisūs

Vilnius, spalio 7 d. (BNS) – Baltijos jūros dugnu ketinamas tiesti 7,4 mlrd. eurų vertės dujotiekis galėtų būti sugadintas tik per labai didelį teroristinį išpuolį, teigia dujotiekį siekiančios statyti bendrovės „Nord Stream“ patarėjas Baltijos šalių klausimais Romans Baumanis.

„Rizikos beveik nėra. Tam reikia rimto, labai didelio masto teroristinio

išpuolio“, – Vilniuje susitikęs su Seimo opozicijai priklausančiais „darbiečiais“ sakė R. Baumanis.

„Nord Stream“ aplinkos inžinerijos patarėjas Romke Bijker aiškino, kad grėsmė esanti tik teorinė, o praktiškai ji neįmanoma.

R. Baumanis tvirtino, kad 2025 m. Europoje bus jaučiamas 200 mlrd. kubinių metrų dujų poreikis, ir ketvir-

tadali jų patieks būsiamasis dujotiekis.

Bendrovės atstovai Seimo nariams pranešė, kad iki metų pabaigos ketinama sulaukti statybos leidimų iš visų valstybių, per kurių teritoriją bus tiesiamas dujotiekis. Lietuva aštriai kritikuoja Rusijos ir Vokietijos Baltijos jūros dugnu ketinamą tiesti dujotiekį. Baiminamasi ne tik aplinkosauginių, bet ir politinių pasekmių.

V. Alekna – pirmas pasaulyje

Vilnius, spalio 7 d. (ELTA) – Dukart olimpinis ir dukart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Alekna pagal dešimties geriausių metimų vidurkį pasaulyje yra pirmas (71,299 m), skelbiama interneto svetainėje team75plus.com.

Antrą vietą užima Bejing olimpinių žaidynių čempionas estas Gerd Kanter (71,267 m), trečią – amerikietis Mac Wilkins (70,438 m), kuris geriausių rezultatų pasiekė 1976–1984 m. Ketvirtoje vietoje – vengras Robert Fazek (70,258 m), kuris buvo įsipainiojęs į dopingo skandalą.

Barselonos olimpinių žaidynių čempionas Romas Ubartas (68,268 m) tarp 65 klasifikuotų disko metikų yra 19-as, Vaelovas Kidykas (67,260 m) – 37-as. 70 m ribą yra įveikęs 21 disko metikas, tarp jų – ir V. Alekna bei R. Ubartas.

37 metų V. Alekna toliau nei 70 m diską yra nusviedęs net 19-oje varžybų. Antrą vietą šioje klasifikacijoje užimančio G. Kanter sąskaitoje – 13 varžybų.

V. Alekna pirmąja ir pagal sezo-

Virgilijus Alekna. **Delfi.lt** nuotr.

nų, per kuriuos įveikė 70 m ribą, skaičių. Lietuvis toliau nei 70 m diską numetė per septynis sezonus.

Šalių klasifikacijoje pagal dešimties geriausių disko metikų geriausių rezultatų vidurkį Lietuva (65,329 m) užima dvyliktą vietą. Pirmąja JAV (70,439 m).

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Persitvarkymai Detroit lietuviškoje parapijoje. Denver, CO lietuvių naujienos (p. 2)
- Lietuvai „klijuojama“ žmogaus teisių pažeidėjos etiketė (p. 3, 9)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Man reikia tik pianino ar vargonėlių ir kažkiek tylumos (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (100) (p. 9)
- Medonis, tai ne italų Medoni (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

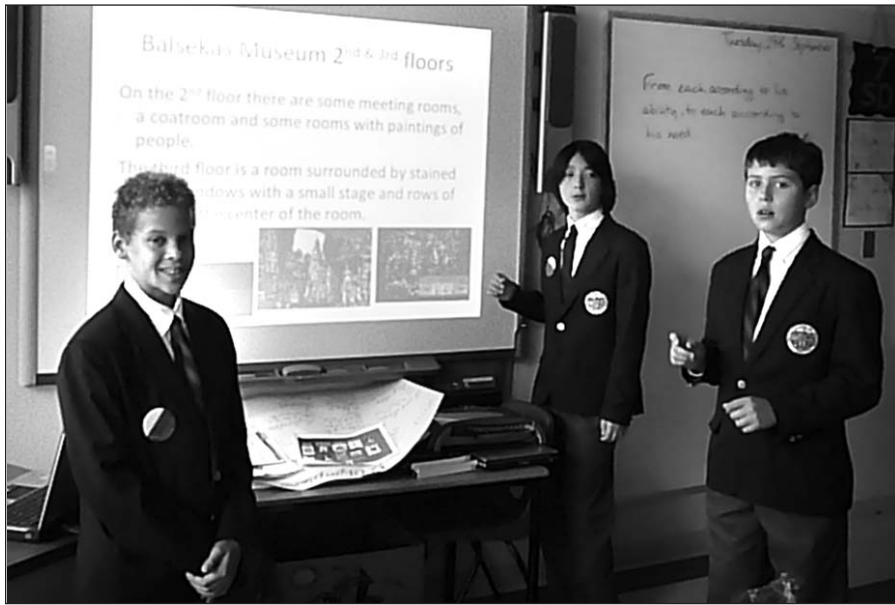
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*

Iš kairės: Max, Nick ir Paulius (straipsnelio autorius) pristato projektą apie lietuvius Čikagoje savo klasės draugams.

Lietuviai Čikagoje

Pirmą mokslo metų šeštadienį į Čikagos lituanistinę mokyklą šiemet važiavau su savo draugu Max. Aš jam parodžiau mokyklą, mes pažiūrėjome atidarymo programą ir valgėme kugelio. Mes taip pat pasišnekėjome su mokyklos direktore Jūrate Doviliene

ir mokytoju Juozu Polikaičiu.

Po pamokų nuvažiavome į Balzeko lietuvių kultūros muziejų. Ten žiūrėjome filmą apie Lietuvą, apžiūrėjome senovinius pinigus, karines uniformas ir didelius gintaro gabalus.

Mano draugas nėra lietuvis ir mokyklos šeštadieniais nelankys.

Angliškos mokyklos istorijos pamokai mums reikėjo paruošti pranešimą apie įvairių kultūrų įtaką Čikagos gyvenimui. Aš, Max ir Nick sugalvojome daryti pranešimą apie lietuvius Čikagoje.

Šį antradienį Čikagos Britų mokykloje mes pristatėme savo darbą. Mokytojai ir klasės draugams papasakojome apie tai, kaip lietuviai įsikūrė Čikagoje, apie lietuvių pastatytas bažnyčias, apie lietuvišką mokyklą ir apie Balzeko muziejų.

Pamokos gale pavaišiname visus lietuvišku šakočiu. Kai kuriems vaikams jis taip patiko, kad klausė, kur galima jo gauti.

Paulius Ruscitti

Čikagos lituanistinė mokykla

Vaikams labai patiko šakotis.

Sveikiname Vėją Vasiliauską

Norime pasidalinti smagiomis žiniomis. Manhattan Beach pradinės ir Pennekamper mokyklos mokinys Vėjas Vasiliauskas dalyvavo devintajame kasmetiniame Nacionalinio Brailio rašto konkurso baigiamajame etape, kuris įvyko š. m. birželio 19–20 dienomis. Vėjas turėjo nuostabų savaitgalį, nes galėjo susitikti ir pabendrauti su gabiais neregiais vaikais iš visos JAV ir Kanados. Tai jau ketvirtas kartas, kai Vėjas pateko į finalą, bet šis buvo įsimintiniausias – jis laimėjo pirmą vietą savo amžiaus grupėje.

Tiems, kurie nežino apie šį konkursą. Nacionalinis Brailio rašto konkursas sukurtas, kad Brailio rašto skaitytojai motyvuotai pagerintų Brailio rašto žinias. Šešiasdešimt geriausių Brailio rašto skaitytojų (1–12 klasių mokiniai) iš visos JAV ir Kanados kasmet sukvičiami į finalinį etapą, kuris vyksta Brailio institute (JAV Nacionalinio Brailio Rašto konkursas). Konkurse yra penkios amžiaus grupės (apie 12 vaikų grupėje): „Apprentices“ (1–2 kl.), „Freshman“ (3–4 kl.), „Sophomores“ (5–6 kl.), „Junior Varsity“ (7, 8, 9 kl.) ir

Vėjas Vasiliauskas

„Varsity“ (10, 11, 12 kl.). Vėjas dalyvavo „Sophomore“ lygyje ir rungtyniavo su 11 kitų jo amžiaus dalyvių.

Vėjas Vasiliauskas yra šaunus Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės šeštadieninės mokyklos 7 klasės mokinys. Mokyklos mokytojai ir mokiniai džiaugiasi Vėjo puikiais pasiekimais ir linki geros sėkmės kituose konkursuose.

Vitalija Virbukienė

Šv. Kazimiero lituanistinės

Moksleivių kūryba

Padovanokime žmonėms džiaugsmą

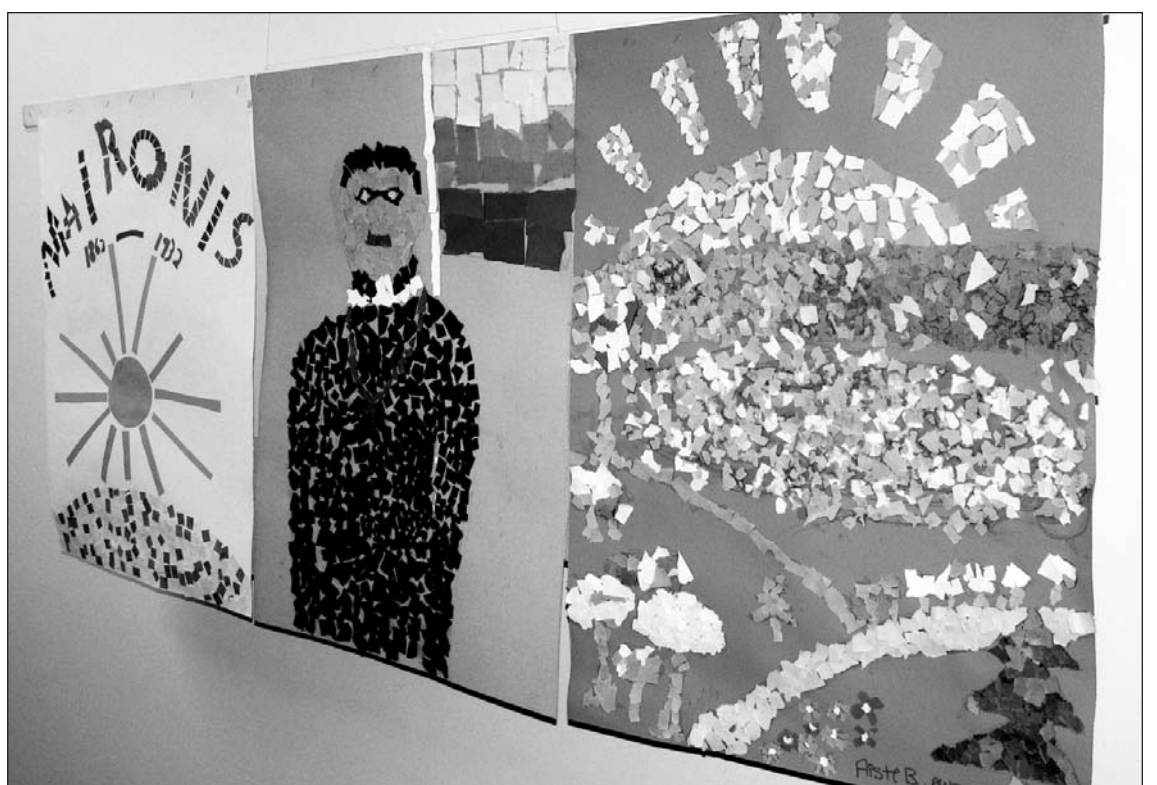
Visi žmonės gyvena skirtingai. Yra skurdžių, benamių, normalių, neįgalių, labai turingų žmonių ir dar daug daugiau. Nesijuok iš benamių. Jie kadaise turėjo darbus, namus, turėjo pinigų. Bet taip ir atsitinka, kad žmonės praranda savo darbą, nebeturi pinigų ir tampa benamiais. Tad geriau nesijuokti iš jų, nes jie kadaise gyveno kaip ir mes, laimingai. Neįgalūs žmonės yra tikri vargšai. Kai kurie neturi rankų, kojų, yra sužeisti, negali kalbėti, matyti ir daryti daug visokių kitokių dalykų. Neįgalių žmonių gyvenimas yra labai

sudėtingas. Jie gyvena kitaip nei mes. Jiems reikia specialios priežiūros. Jie daugiau negali daryti tų visų linksmų dalykų. Gal jie turėjo avariją, ar jie tokiais gimė, gal dėl kitokių priežasčių. Iš šitų pavyzdžių galima suprasti, kad žmonės gyvena skirtingai, ir mes jiems galime padėti. Mes galime tiems žmonėms padovanoti tą gyvenimo džiaugsmą. Mes galime tiems vargšams žmonėms paaukoti pinigų, rūbų maisto, bei daug daugiau dalykų.

Ada Kanapskytė

ČLM 5 A

Moksleivių dovanos mokyklos jubiliejui

Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont, IL) mokiniai darė dovanas mokyklos penkiasdešimtmečiui. 4 b klasės (mokytoja Loreta Lagunavičienė) mokinių linkėjimai mokyklai ir mokytojos Taiydos Chiapetta ir 9 B klasės mokinių dovana mokyklai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Man reikia tik pianino ar vargonėlių ir kažkiek tylumos

Jaunas kompozitorius kalba apie savo naują kūrinį „Saulė dovanojo“

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Čikagoje gyvenantis Kęstutis Daugirdas, pirmą kartą pasirodęs 2006 m. per VIII Dainų šventę Čikagoje su savo sukurta, labai populiaria daina vaikams „Skanu“, ir vėl pradžiugins publiką savo visiškai nauju kūrinium – „Saulė dovanojo“. Kūrinys pirmą kartą dienos šviesą išvys per IX Dainų šventę, kuri įvyks 2010 m. liepos mėnesį Toronto mieste, Kanadoje.

Susipažinkime su K. Daugirdu

Kęstutis baigė chorinės muzikos dirigavimo ir muzikos mokymo specialybę University of Illinois at Urbana-Champaign. Muzikos ir kompozicijos studijas tęsia toliau. Pradžioje, neturėdamas aiškios krypties, Kęstutis pradėjo studijuoti literatūrą, paskui filosofiją, tada ekonomiką, po to pamažu pradėjo sukurti muzikos link. Ėmęs studijuoti muzikos kompoziciją, vėliau atsirado chorinės muzikos srityje. Kompozicijos mokslai, anot jo, buvo per daug akademiniai – lyg muzikiniai galvosūčiai, kuriuos tenka spręsti su profesūra. Jam labiau patiko muzikos pritaikymas, jos atlikimas: „Nusprendžiau, kad galiu padaryti didesnę įtaką, mokinėdamas muzikos“, – įsitikinęs Kęstutis.

Daina, dainavimas, muzika kasdieninėje aplinkoje padarė didelę įtaką Kęstučiui bręstant: „Šeimoje mama visados dainuodavo naktimis, kai buvom mažiukai. Pasamoneje jos dainos turbūt mane veikė. Nenustebčiau, jeigu būtų įrodyta, kad vaikai tampa muzikalesni, klausydami tėvų dainavimo.“ Kaip ir daugelyje šeimų, tėvai pasiūlė fortepijono ir akordeono pamokas. Vasaromis daug laiko praleista lietuviškose stovyklose, kuriose daug laiko skiriama dainavimui. Talentų vakarai sudarė galimybę pasirodyti, kurti, įgyti drąsos ir sulaukti tam tikro pripažinimo – visa tai paskatino kurti ir toliau.

Daugirdui chorinė veikla nėra svetima. Jis pats yra dainininkas: dalyvauja universiteto chore „Concert choir“, lanko balso pamokas, vadovauja studentų *a cappella* grupei „Xtension Chords“. „Ši grupė – tai turbūt smagiausias muzikinis užsiė-

Šiuo metu Kęstutis Daugirdas (pirmas iš kairės) Čikagoje buria lietuviško jaunimo chorą ateinančiai dainų šventei Toronto mieste.

mimas; mes esam 12 vyrų, repetuojam triskart į savaitę po kelias valandas, koncertuojam daugiau kaip 100 kartų per metus. Man, kaip muzikos vadovui, tenka vesti repeticijas, parinkti repertuarą ir aranžuoti populiarias Amerikos dainas balsams. Teko vadovauti naujos plokštelės projektui. Šalia dainavimo kartais pagroju pianinu, gitara. Kol kas – daugiausiai dėl malonumo.“

Kęstutis lietuviškas chorines dainas kuria pagal užsakymą, o angliškas dainas rašo su tikslu kada nors sukurti „super hit“. Šiuo metu Čikagoje buria lietuviško jaunimo chorą ateinančiai dainų šventei Toronto mieste.

Daugiau apie save ir savo planus pasakoja pats Kęstutis.

– Kęstuti, ar teko dalyvauti kokioje nors lietuvių dainų šventėje išeivijoje ar Lietuvoje? Koks buvo Jūsų vaidmuo?

– Esu dalyvavęs VIII išeivijos dainų šventėje Čikagoje, kuriai sukūriau dainelę „Skanu“, taip pat dvejose Lietuvos šventėse 2003 ir 2009 me-

tais, kuriose buvau tik paprastas, bet labai laimingas dainininkas.

– Kaip manai, kokią prasmę turi išeivijos lietuvių dainų šventės?

– Visuomet yra reikšmingas dalykas, kai visa bendruomenė moka tą pačią dainą. Nepaisant, kokie būtu nepažįstami, iš karto randame bendrą kalbą. Išeivijos dainų šventės primena mums, kad ne tik aš vienas čia sau mokausi ir saugoji lietuvišką ugnelę – sueiname kartu ir matome, kokį turtą turime!

– Ar dalyvauji lietuvių muzikinėje veikloje savo telkinyje? Tarp nelietuvių savo gyvenvietėje?

– Šiais metais pradedu Jaunimo chorą Čikagoje. Taip pat akompanuoju vaikų chorui, dainuoju „Dainavos“ ansamblyje. O be to, vis pakliūna muzikiniai darbeliai Čikagos veikloje.

– Kas įkvėpia kūrybai, ar reikia tam tikros vietos, sielos ramybės, gamtos, gerų eilėraščių, gerų žmonių aplink, kad atsirastų įkvėpimas ką nors gražaus duoti kitiems?

– Man sunku pasakyti, kas įkvėpia kūrybai. Kažkokios ypatingos aplinkos nereikia. Daug kas sako, kad negalima spausti, kūryba tada neatsiranda. Man gal atvirkščiai. Kai jaučiu, kad reikia kažką sukurti, imu ir sukuriu. Reikia man tik pianino ar vargonėlių ir kažkiek tylumos.

– Iš kur ateina įkvėpimas kurti muziką?

– Iš dalies, iš geros muzikos, ypač gyvos muzikos, su kuria susiduriu. Kažkaip ją semiu ir vis nepajėgiu sukaupti... Ji tuomet iš manęs pradeda piltis. O žodžius pasiūlo gyvenimas. Vien muzikantu negali būti, jeigu nori kurti žodžius, turi būti ir „gyventojas“.

– Kiek įtakos kuriant muziką turi žodžiai/lyrika? Ar žodžiai pagauna vaizduotę ir tada vys-

tosi muzika, ar muzika sukasi galvoje ir ieško tinkamų žodžių?

– Būna ir taip, ir taip. Kartais viskas prasideda nuo kažkokio muzikinio gabaliuko. Kartais pradedu su žodiniu sakiniu. Kai rašiau „Saulė dovanojo“, pradėjau nuo visos dainos struktūrinių rėmų, tada pradėjau juos pildyti žodžiais.

– Kur jauti didžiausią psichinį pasitenkinimą: pačiame kūrybiniam procese ar kai išgirsti atliekamą savo kūrinį?

– Kūrybinis procesas yra labai smagus, bet jis yra vis tiek tik paruošiamasis darbas. Kai kiti dainininkai pasisavina mano muziką, kaip kompozitorė N. Sinkevičiūtė sakė, „Jūs priimate mano muziką į savo širdis“, tada iš tikro supranti muzikos galią, įtaką. Kai pamačiau, kad mano „Skanu“ tapo „didesnė už mane“ – ją moka šimtai, kurių aš niekad nesu sutikęs, buvo puikus jausmas.

– Ar žadate kurti ir toliau?

– Planuoju toliau kurti!

– Kęstuti, dėkui už pokalbį. Su dideliu nerimu ir dėmesiu lauksime išgirsti tavo naujo kūrinio „Saulė dovanojo“. Tikimės ateityje sulaukti dar daug daug gražių kūrinių, kuriuos mes su dideliu malonumu „priimsime į savo širdis“! Tokių kūrėjų kaip tu dėka krausime didžiulį, nurašytą, pamąstytą, kviečiantį, o svarbiausia – džiuginantį dvasinį lobyną, kuris tikrai mus visus praturtina!

Daugiau informacijos rasite adresu internete: www.dainusvente.org lki pasimatymo dainų šventėje „Daina aš gyvenu“ 2010 m. liepos 3–4 Toronto mieste!

P. S. K. Daugirdas su grupe „Draugo“ šimtmečio pokylyje, kuris įvyks spalio 17 d., atliks meninę programą.

K. Daugirdo vadovaujamo Čikagos jaunimo choro pirmoji repeticija.

<http://adamonis.smugmug.com>

Pasaulio naujienos

ES kuria planus, kaip tapti „pasaulio galia“

Vilnius, spalio 7 d. (Delfi.lt) – ES kuria slaptus planus, kaip pasaulyje įtvirtinti savo statusą bei įgyti teisę pasirašyti susitarimus šalių narių vardu, rašo „The Telegraph“.

Slaptos derybų, kaip įgyvendinti Lisabonos sutartį, metu gimė pasiūlymų leisti ES derėtis dėl sutarčių ir netgi steigti užsienio šalyse savo ambasadas, teigia britų dienraštis.

Parengtas laiško projektas, kuriuo Sąjungai pripažįstamas „juridinio asmens“ statusas. Tokiu atveju Europos diplomatinės tarnybos tarptautinių organizacijų ir ne ES narių būtų pripažįstamos pilnaverčiais derybininkais.

Pasak vieno slapto dokumento, pirmasis bandomasis „ambasadas“ ketinama kurti New York, Kabule ir Etiopijos sostinėje Adis Abeboje. Toks sprendimas, priimtas kiek anksčiau nei praėjusią savaitę Airijoje vykęs referendumas dėl Lisabonos sutarties, reikš, jog bus kuriama nauja Europos diplomatinė tarnyba, sudaryta iš daugiau kaip 160 visame pasaulyje esančių „ES atstovybių“ ir ambasadorių.

Tokio sumanymo priešrinkai baiminasi, jog toks didelis galios perkėlimas ES padarys panašesnę į valstybę, o ne į tarptautinę organizaciją. „Juridinio asmens statuso suteikimas ES reiškia, jog Sąjunga, o ne šalys narės, pirmą kartą galės pasirašinėti visokias tarptautines sutartis: dėl užsienio politikos, gynybos, nusikalstamumo, teisinių dalykų“, – teigė Didžiojoje Britanijoje išikūrusios euroskeptiškos interesų grupės „Open Europe“ vadovė Lorraine Mullally.

Tarnybiniam naudojimui skirtame dokumente, išplatintame Olandijoje, Belgijoje ir Liuksemburge, dėstoma teisinių normų keitimo būtinybė, leisianti įsteigti Europos išorinių veiksmų tarnybą (EIVT), „pasaulinę geografinio veikimo sritį“ turinčią

Parengtas laiško projektas, kuriuo Sąjungai pripažįstamas „juridinio asmens“ statusas.

Corbis/Scanpix nuotr.

užsienio reikalų ir diplomatijos tarnybą. Dokumente teigiama: „EIVT reikės tokio teisinio statuso, kuris suteiktų visas juridinio asmens galimybes ir suteiktų pakankamą autonomiją“.

Briuselio ambasadoriai antradienį pradėjo darbą, tardamiesi dėl naujų institucijų – EIVT, ES užsienio reikalų ministro ir ES prezidento – sukūrimo, kurias numato Lisabonos sutarties.

Sprendimams „iš esmės“ bus priimami nepaisant to, kad naujosios sutarties dar nepatvirtino Lenkija ir Čekija. EIVT kūrimas išiešė karą Briuselyje. Dėl to Europos Komisija gali netekti daugiau kaip 1,400 aukštesnes pareigas užimančių darbuotojų.

Dar 400 darbuotojų bus perkelta iš ES Tarybos, kiti pereis dirbti iš nacionalinių diplomatinė tarnybų. EIVT taip pat perims Komisijos atsotoybes.

Nobelio chemijos premija paskirta izraelietei ir dviem JAV tyrėjams

Stokholmas, spalio 7 d. (AFP/BNS) – 2009 m. Nobelio chemijos premija už paslaptinę ir gyvybei ypač svarbių ribosomų tyrimus buvo skirta dviem JAV mokslininkams – Venkatraman Ramakrishnan ir Thom Steitz – bei izraelietei Adai Yonath, pranešė šias premijas skiriantis komitetas.

Šie trys mokslininkai buvo pagerbti už „ribosomų – vienu iš sudėtingiausių ląstelių mechanizmų – atomų lygio žemėlapių sudarymą“, kuris yra ypač svarbus kuriant naujus antibiotikus. Švedijos karališkoji

mokslų akademija pabrėžė, kad šių mokslininkų darbai ypač padėjo suprasti gyvybės procesus, o kiti tyrėjai jais rėmėsi kurdami antibiotikus nuo įvairių ligų.

70 metų A. Yonath tapo ketvirtąja Nobelio chemijos premiją pelnusia moterimi. Paskutinį kartą šis apdovanojimas buvo skirtas britei Dorothy Crowfoot Hodgkin 1964 m. Struktūrinės biologijos profesorė A. Yonath tapo 9-ąja Nobelio premiją pelnusia žydų valstybės piliete.

Iš Indijos kilęs 57 metų V. Ramakrishnan yra Didžiosios Britanijos mieste Cambridge išikūrusios Medicinos tyrimų tarybos vyriausiasis mokslo darbuotojas, vadovaujantis Molekulinės biologijos laboratorijos mokslininkų grupei.

Milwaukee gimęs Th. Steitz, kuriam sukako 69 metai, yra Yale universiteto molekulinės biofizikos ir biochemijos profesorius.

Trys šių metų laureatai sukūrė trimačius modelius, kurie parodė, kaip su ribosomomis jungiasi įvairūs antibiotikai.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos premjeras Donald Tusk iš naujo sudarė savo vyriausybę, kad nuslopintų valdančiosios centro dešiniųjų Pilietinės platformos (PO) populiarumą sumažinusį skandalą dėl lošimų įstatymo projekto. Šis skandalas kol kas nekelia grėsmės koalicijos daugumai parlamente, finansų rinkos reagavo ramiai, bet D. Tusk turi veikti griežtai, kad sustiprintų savo pozicijas prieš kitais metais įvyksiančius rinkimus.

Kilus ekonominei krizei Lenkijos sostinėje Varšuvoje, kuri dar neseniai buvo laikoma bene saugiausia šalies miestu, karaliauja nusikaltėliai, rašo dienraštis „Zycie Warszawy“. Nusikaltimų skaičius auga, o išaiškintų nusikaltimų skaičius mažėja. Policija sugauna tik kas dešimtą automobilių vagį, kas trečią ginkluotą plėšiką. Šiais metais per Varšuvą nusirito iki šiol nematyta bankų apiplėšimų banga. Šiemet Varšuvoje buvo įvykdyta 118 ginkluotų užpuolimų, bet policija sulaukė tik 30,5 proc. įtariamų kaltininkų.

DUBLINAS

Airijos parlamento pirmininkas John O'Donoghue sakė, kad kitą savaitę atsistatydins dėl išlaidų skandalo. J. O'Donoghue nuo 2007 m. birželio, kai tapo parlamento pirmininku, užsienio kelionėms išleido maždaug 90,000 eurų (310,000 litų). Parlamento atstovas sakė, jog tai pirmas kartas, kai pirmininkas pasisiūlė oficialiai atsistatydinti.

BUKAREŠTAS

Tūkstančiai darbininkų iš visos Rumunijos trečiadienį sostinėje Bukarešte prie vyriausybės rūmų protestavo prieš mažus atlyginimus ir reikalavo vadovų imtis priemonių jų užmokesčiui padidinti. Rumunija yra įklimpusi į didelę recesiją ir priklausė nuo 17,1 mlrd. dolerių (40 mlrd. litų) paskolos iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF), kad sumokėtų kai kurias algas valstybiniame sektoriuje. Rumunijos ekonomikos nuosmukis yra dar blogesnis dėl politinio nestabilumo. Praėjusią savaitę iš vy-

riausybės pasitraukus socialdemokratams žlugo koalicinė vyriausybė.

AZIJA

DELIS

Didžiausi per kelis dešimtmečius potvyniai Indijos pietuose nusinešė jau bent 300 žmonių gyvybes, gelbėtojai mėgina padėti nukentėjusiems. Po kelias dienas trukusių liūčių Karnatakos, Maharaštros ir Andhra Pradešo valstijose namus buvo priversti palikti mažiausiai 1,5 mln. žmonių.

RUSIJA

MASKVA

Kai kurie garsūs Rusijos rašytojai sakė nesiruošiantys atvykti į susitikimą su premjeru Vladimir Putin, švenčiančiu 57-ąjį gimtadienį. Pranešama, kad V. Putin pakvietė kai kuriuos garsius Rusijos rašytojus, tarp jų Sibire gyvenantį romanų autorių V. Rasputin ir garbingos Bunin premijos laureatą Andrej Bitov, į renginį, kuris buvo vadinamas plačia diskusija.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Neseniai vykusios riaušės Jeruzalėje ir tolesnis palestiniečių ir Izraelio policijos susipriešinimas dėl Šventyklos kalno lankymo gali sukelti trečią palestiniečių sukilimą prieš izraeliečius, pareiškė „Fatah“ judėjimo atstovas Hatem Abdel Qader. Tuo tarpu Izraelio viešojo saugumo ministras Yitzhak Aharonovich pažadėjo, kad Izraelio teisėsaugos įstaigos „oliau gins įstatymą be jokių išlygų“. Savo ruožtu Izraelio ginkluotųjų pajėgų pasienio kariuomenės ir kontržvalgybos tarnybos vadovas žada neleisti plisti riaušėms į kitas šalies dalis, tarp jų – ir į Vakarų Krantą.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas Barack Obama pažadėjo pulti „al Qaeda“ visur, kur tik šis judėjimas mėgins įsitvirtinti, ir sunaikinti slėptuves, iš kurių Osama bin Laden tinklas gali rengti savo išpuolius JAV. Virginia valstijoje įsikūrusiame Nacionaliniame kovos su terorizmu centre žvalgybos specialistams B. Obama sakė, jog jis negalys atvesti naujų išpuolių galimybės JAV žemėje, bet padarys viską, kas jo galioje, kad to neįvyktų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje
	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeiminkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**El.paštas: nausediene@aol.com

RIEŠUTAI – NE TIK MAISTAS, BET IR VAISTAS

Jau nuo žilos senovės žmonės maitinasi riešutais. Garsusis gydytojas Hipokratas teigė, kad riešutai padeda išgydyti skrandžio, kepenų ir inkstų ligas. Gydytojai nuo seno yra pastebėję, kad riešutai ne tik maistas, bet ir geras vaistas. Žmonės, nuolat valgantys riešutus bus sveikesni, mažiau sirgs širdies ligomis.

Riešutų savybės

Visų rūšių riešutuose yra unikalus vitaminų ir mikroelementų pušausvyra, juose gausu baltymų, reikalingų organizmo ląstelėms. Skirtingai negu gyvulinės kilmės produktai, kuriuose yra daug sočiųjų riebiųjų rūgščių, didinančių cholesterolio kiekį kraujyje, riešutuose yra daug nesočiųjų riebiųjų rūgščių, kurios mažina cholesterolio kiekį kraujyje.

Riešutų patariama valgyti po ne daug, nes jie gana sunkiai virškinami. Riešutus patariama valgyti lėtai ir labai gerai sukramtyti. Per dieną patariama suvalgyti ne daugiau kaip po 10–15 graikinių riešutų branduolių (pakanka trijų), lazdyno ir žemės riešutų – po 30–50, smulkiųjų riešutų (kedro) – apie 100 branduolių. Riešutų maistinės ir gydomosios savybės išlieka ilgiau nei metus.

Nereikėtų vartoti su druska apdorotų riešutų, nes mums nereikia druskos pertekliaus, o be to pakepinti riešutai, tai jau būna praradę daug maistinių savybių.

Graikiniai riešutai

Antikos laikais daugelyje Europos tautų graikiniai riešutai buvo vadinami karžygių maistu, nes po didelių fizinių krūvių sustiprina bei atpalaiduoja raumenis. Senieji liaudies medicinos žinovai patardavo atmintį stiprinti graikiniais riešutais, suvalgant nors po 2 riešutus kasdien. Jau po mėnesio atmintis pagerėdavo. Graikiniai riešutai padeda suvirškinti sunkų maistą, stiprina galvos smegenis, širdį ir kepenis, gydo tulžies pūslės ligas. Graikinių riešutų, datulių ir razinų patariama valgyti vyresnio amžiaus žmonėms, nes jie žvalina ir tonizuoja organizmą, neutralizuoja žalinguosius medžiagų apykaitos produktus, atjaunina viso organizmo ląsteles.

Graikiniuose riešutuose ypač daug vitamino C. Jei per dieną suvalgysite 5 graikinius riešutus, organizmas gaus visą vitamino C paros kiekį. Graikinių riešutų branduoliuose yra daug fosforo ir kalcio, todėl jų patariama valgyti neščioms moterims ir vaikams. Graikinių riešutų branduoliuose yra daug magnio, kuris plečia kraujagysles ir skatina šlapimo išsiskyrimą. Šiuose riešutuose gausu kalcio, kuris padeda sumažinti kraujospūdį.

GYDOMOSIOS SAVYBĖS

- Sergant skydliaukės ligomis patariama kiekvieną rytą prieš pusryčius suvalgyti po 3 graikinius riešutus, susmulkintus ir sumaišytus su 1 šaukšteliu medaus.

- Širdies raumuo sustiprės, jei

valgysite susmulkintų graikinių riešutų, sumaišytų su razinomis.

- Jei sergate anemija, susmulkinkite pusę puodelio riešutų ir sumaišykite su 2 šaukštais medaus. Vartokite keturis kartus per dieną po pusę šaukšto. Kiekį galima pasididinti.

- Jei padidėjęs skrandžio rūgštingumas, 3 kartus per dieną suvalgykite po 5 graikinių riešutų branduolius.

- Puikūs akių lašai blogėjant regėjimui – graikinių riešutų aliejus. Į miltelius sutrinkite graikinių riešutų branduolius, suberkite šiuos miltelius į tankią medžiagą, kurias spausdami šiek tiek išspausite graikinių riešutų aliejus. Juo pasitepkite akis. Be to, graikinių riešutų aliejus gydo nudegimus ir ilgai negyjančias odos žaizdas, stabdo gangrenos plitimą, gydo rožę. Riešutų aliejus yra veiksminga priemonė raukšlėms. Juo patepkite apie akis, apie lūpas ir pirštų galais švelniai palieskite pateptas vietas, kad susigertų.

Lazdynų riešutai

- Lazdynų riešutuose yra unikalus baltymų ir vitamino E derinys, kuris stiprina raumenis, todėl juos patartina valgyti žmonėms, dirbančiams sunkų fizinį darbą.

- Sergantiems anemija, nusilpusiems žmonėms patariama valgyti lazdynų riešutų su medumi.

- Lazdynų riešutų patariama valgyti sergantiems šlapimo pūslės akmenlige.

- Kūdikius maitinančioms motinoms lazdynų riešutai padidina pieno kiekį.

- Bronchitą ir nervų ligas gydo lazdynų riešutų pienelis: 2 oz skaldytų lazdynų riešutų branduolių užpilkite 1 stiklinę šilto vandens ir palikite per naktį nusistovėti. Ryte riešutus sutrinkite, užvirkite, nukoškite ir įdėkite 5 šaukštus grietinėlės ir du šaukštus medaus. Gerkite po vieną šaukštą 2 kartus per dieną prieš valgį.

- Kai gydomas varikozinis venų išsiplėtimas, flebitai, kapiliarinės hemoragijos: reikia šaukštą susmulkintą lazdyno žievės užpilti stikline karšto vandens, uždengti, užvirti. Po valandos, kai pritrauks, perkošti, išspausti likučius. Gerti po trečdalį stiklinės tris kartus per dieną 30 minučių prieš valgį. Gydomo trukmė – mėnuo. Jei būtina, po dviejų savaitų pertraukos gydymą galima pakartoti.

- Kai gydoma išeminė širdies li-

ga: reikia šaukštą susmulkintą lazdyno žievės užpilti stikline verdančio vandens, uždengti. Po valandos, kai pritrauks, perkošti. Gerti po vieną – du šaukštus 3–4 kartus per dieną 15 minučių prieš valgį. Gydomo laikas: nuo dviejų savaičių iki pusantro mėnesio.

Migdolų riešutai

- Migdolų riešutuose yra medžiagų, minkštinančių kraujagysles ir gerinančių širdies darbą. Jei norite išvengti širdies ligų, kasdien suvalgykite bent po vieną migdolo riešutą.

- Migdolų riešutai išvalo vidaus organus, sustiprina galvos smegenis, atmintį ir regėjimą.

- Migdolų riešutų su cukrumi patariama valgyti sergantiems astma, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opalige.

turi vario, fosforo, magnio, vitamino B6, luteino ir zeaxanthino, kuris pagerina regėjimą, mineralų. Sveika juos duoti valgyti vaikams, nes pistacijose esanti absorbinė rūgštis, ramina smegenų veiklą, stiprina atmintį. Pistacijos mažina cholesterolį, stiprina raumenis. Jų patariama valgyti, jei padažnėjo širdies plakimas, jei sergate kepenų ligomis ar vemiariate. Eteriniai aliejai, esantys šiuose riešutuose, žvalina organizmą, gerina nuotaiką. Per dieną patariama suvalgyti ne daugiau kaip penkiolika pistacijų branduolių.

Riešutų „nugos“

Žodis „nuga“ (pranc. *nougat*) kilo iš lotyniško žodžio „nux“ – riešutas ir reiškia „riešutainis“. Šis saldėsis nuo senų senovės gaminamas iš riešutų, medaus, džiovintų vaisių ir kiaušinių baltymų. Prancūzijoje garsiausi yra Monlimaro (Montelimar – miestas Prancūzijoje) riešutiniai triuškučiai. Jų esama keleto rūšių: balti (kietesni ir minkšti), rudi (verdami su medumi) ir Pravanso. Į pastaruosius dedama džiovintų, o kartais su cukrumi virtų vaisių.

Valgiaraščiuose minima ledų nuga iš tiesų yra vaniliniai ledai su migdolais bei konservuotais vaisiais, patiekiami su nugos gabalėliais. Kartais vietoj nugos dedama to, ką prancūzai vadina „nugele“ (*nougatine*) – su cukrumi virti migdolai arba pieniški cukrinukai su migdolais, pagardinti subrankintais ir sugrūstais riešutais.

Ne tik Prancūzijoje gaminamos nugos, jos jau nuo seno gaminamos Korsikoje, Kinijoje, Azijos kraštuose.

Kiniška nuga

Nors šis saldėsis vadinamas nuga, iš tikro jis yra kas kita. Jis gaminamas labai sodrian cukraus tirštalan įmaišius baltai nulukštentų kedro riešutų, supylus tirštalą į skardas plonu sluoksniu, sustingdžius, supjausčius nedideliais kąsneliais, kiek apdrėkinus ir apvoliojus sezamų sėklose. Toks saldumynas gaminamas daugelyje Azijos šalių, ne tik Kinijoje. Valgomas su licium, mangu arba kokosų salotomis, patiekiamas prie arbatos.

Juodoji nuga

Keletą minučių karštoje orkaitėje pakepinti 8 oz migdolų bei 4 oz pistacijų. Puode sumaišykite 10 oz smulkaus cukraus, pusę puoduko vandens, 1 šaukštą gliukozės saldalo, užvirinkite. Viralui įkaitus, supilkite pusę puoduko medaus. Vėl užkaitinkite ir įstatykite dubenį su lediniu vandeniu. Viralui nustojus virti lėtai ir tolygiai maišant medine mentele po truputį suberkite pakepintus riešutus. Gerai išmaišykite ir supilkite į plačią ketvirtainę metalinę kepimo skardą. Uždenkite sviestiniu popieriumi, kuo nors tolygiai prislėkite ir palikite mažiausiai parai sukietėti. Po to supjaustykite nedideliais gabalėliais.

Parengta pagal „Liaudies mediciną“, R. Zinkevičienę.

IŠNUOMOJA

Apartment for Rent

Marquette Rd. & Cicero 4 1/2
Room Heated apt. – stove & refrigerator, hardwood floor & trim.
(773) 585-0623

Pistacijos

Pistacijos stiprina bei gydo galvos smegenis ir širdį. Jose yra susikaupęs gausus vitaminų šaltinis, priskaičiuojama net iki 30. Pistacijos

Petras Medonis su savo pagamintais smuikais ir kanklėmis.
Michigan Photo studijos nuotr.

Medonis, tai ne italų Medoni

PETRAS PETRUTIS

Prieš daugelį metų teko susipažinti su italų kilmės amerikiečiu. Jis, beje, anksčiau vertėsi muzikos instrumentų pirkimu ir pardavimu. Vėlesniais metais jis užsiiminėjo senoviškų garso įrašų atnaujinimu. Ypatingai domėjosi italų dainininkų įrašais. Didžiulė jo plokštelių kolekcija siekė porą tūkstančių vienetų. Kai kurios plokštelės buvo „išgrotos“, grojant girdėdavosi šnabždesys ir traškėjimas. Tačiau panaudojus tam tikras priemones ir perrašius į garso juosteles, skambėdavo žymiai geriau. Plokštelių atnaujinimui jis naudodavo europietiškos gamybos aparatūrą. Tuo metu aš buvau susirūpinęs Antano Vanagaičio ir jo „sėbrų“ įdainuotų plokštelių atnaujinimu. Deja, pritrūko laiko. Manasis specialistas staiga susirgęs, ėmė ir iškeliavo Amžinybėn. O jo giminaičiai išsidalijo ir išsinešiojo plokšteles. Kažin kur dingo ir jo „stebuklinga“ aparatūra?

Tenka pasakyti, kad „italionas“ labai mėgo kalbėti apie seniai prabėgusias dienas. Vieną kartą jis papasakojo apie išgarsėjusį smuikų gamintoją. Jis, girdi, gyvendamas Michigan valstijoje gamino aukščiausios kokybės instrumentus. Pasakotojo žodžiais, tas smuikų meistras iš Italijos persikėlęs į JAV, gyveno Michigan valstijoje. Jo vardas buvo Peter, o pavardė Medoni. Man, neblogai pažįstančiam Michigan valstijos lietuviui, buvo sunku patikėti.

Kartą, prisiminęs senokai girdėtą itališkai skambančią pavardę, ėmiau ieškoti teisybės. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC) veikiančiame Žilevičiaus ir Kreivėno muzikologijos archyve, vartydamas lentynose suguldytas „papes“, užtikau „siūlo galą“. Radau Vlado Mingėlos 1963 m. „Draugui“ ir „Lietuvių dienoms“ rašytų straipsnių iškarpas. Jose buvo aprašyti Detroit gyvenusio mūsų tautiečio gyvenimas, veikla ir

pomėgiai. Jo vardas buvo Petras, o pavardė Medonis. Vartant ir skaitant archyve „užkonservuotas“ žinias atrodė, kad mūsiškis jau bus senokai išėjęs Anapus.

Skaitant V. Mingėlos straipsnius ir kitus šaltinius aiškėja, kad Petras Medonis smuikų gamybos išmoko gyvendamas caro valdytoje Lietuvoje. Viename šaltinyje parašyta: „Detroit gyvena, galbūt, žymiausias smuikų ir kanklių dirbėjas Petras Medonis. Apie jį dažnai parašo amerikiečių laikraščiai.“ Taip pat aiškėja, kad jis (P. Medonis), 1910 m. atvykęs į JAV, pelnė duoną ne smuikų dirbtuvėse. Jis daug metų dirbo dailidės ir braižytojo darbus Chrysler Corp., laisvalaikį užsiminėjo muzikos instrumentų gamyba. Teigiama, kad jo gaminiai pasižymėjo malonių ir retai užtinkamu nuostabių skambesiu. Jam lygaus Amerikoje nėra. Jis, girdi, gali lygintis su Stradivari.

Petras Medonis gimė 1892 m. gruodžio 2 d. Paliūnų kaime, Seirijų parapijoje, Seinų apskrityje. Atvykęs į JAV dirbo lietuvių organizacijoje. Jis didelę duoklę atidavė Homstead ir Pittsburgh Lietuvos Vyčių organizacijai. Pirmojo pasaulinio karo metu ir pokario metais buvo įjungęs į Tautos fondo, Aukso fondo ir kitų lietuviškų organizacijų veiklą. 1925 m. apsigyvenęs Detroit veikė lietuvių katalikų oranizacijose ir septynetą metų vadovavo Detroit lietuvių centrui.

Petras ir Petrė Medoniai užaugino 4 vaikus. Atrodo, kad teks ieškoti P. Medonių palikuonių, o taip pat žinių apie muzikinių instrumentų gamybą (užrašų, spaudos iškarpų, instrumentų ir pan.).

Turimomis žiniomis, Petras Medonis pagamino daugiau 200 smuikų ir kitų muzikos instrumentų. Ant kiekvieno instrumento yra jo pavardė – emblema.

Petro Medonio darbai praturtintų LTSC Muzikologijos archyvą.

Naujas Jono Jurašo spektaklis – apie dvejonės vertę

Spalio 11 dieną Vilniaus dailės akademijos studijoje (Malūnų g. 5) „Audronio Liugos produkcija“ (ALP) pristatys režisieriaus Jono Jurašo spektaklio „Dvejonė“ premjerą. Tai – pirmasis J. Jurašo darbas Lietuvos dramos teatre po ilgos pertraukos.

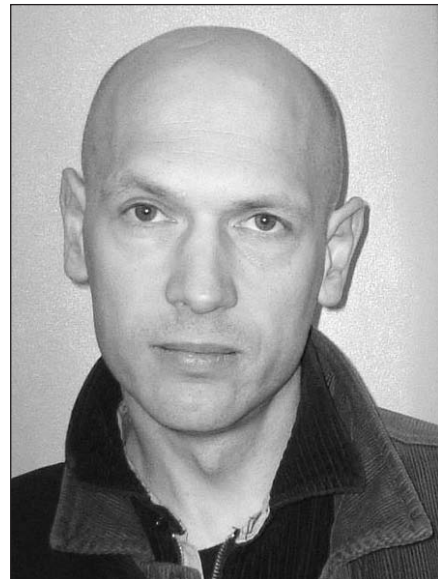
Rugsėjo mėnesį 11-ajame festivalyje „Naujosios dramos akcija“ parodytas būsimojo spektaklio eskizas sulaukė didelio publikos susidomėjimo ir palankių kritikų vertinimų. Spektaklis „Dvejonė“ kuriamas pagal garsaus Amerikos scenaristo John Patrick Shanley pjesę, pelniusią Pulitzer premiją ir įkvėpusią pasaulyje (taip pat ir Lietuvoje) rodytą to paties pavadinimo filmą „Abejonė“. Pagrindinius vaidmenis spektaklyje kuria aktoriai Eglė Mikulionytė ir Povilas Budrys. Taip pat vaidina jauni aktoriai Vaida Būtytė, Oneida Kunsunga ir Simonas Lindešis.

Pjesėje „Dvejonė“ aštriai kalbama apie vertybių krizę dogmomis paremtoje bažnytinėje bendruomenėje. Tačiau jos problematika yra platesnio visuomeninio pobūdžio. Autorius ieško atsakymo į klausimą, kur glūdi visuomenės moralinės krizės priežastys? Jo nuomone, – tai abejonės ir tolerancijos stoka skirtinguose visuomeninio gyvenimo lygmenyse.

Vienas iškiliausių vyresniosios kartos Lietuvos režisierių J. Jurašas garsiausias savo spektaklius sukūrė aštuntame dešimtmetyje Kauno dramos teatre. Jurašo spektakliai „Barbora Radvilaitė“, „Mamutų medžioklė“, „Grasos namai“ pelnė jam kovotojo už laisvą mintį vardą. Už savo kūrybines ir pilietines idėjas priverttas palikti Lietuvą, Jurašas dirbo JAV, Vokietijos, Japonijos ir kitų šalių teatruose. Į Kauno dramos teatrą režisierius grįžo keliems pastatymams jau Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

J. Jurašo nuomone, Patrick Shanley pjesės temos ir keliama klausimai ypač aktualūs šiandieninei Lietuvos visuomenei: „Bandydamas perkelti šį veikalą į lietuvišką terpę, puo-

selėju gal ir nepagrįstą iliuziją, kad jis galėtų turėti šioki toki terapinį poveikį visuomenėje, kur kategoriškumas, arši priešprieša tarp žmonių, skubėjimas teisti, nesusimąščius sviesti akmenį į artimą arba bent

Aktorius Povilas Budrys.

mesti juodinanti šešėlį yra tapę kasdienišku reiškiniu. ‘Dvejonė’ kalba apie žmogaus lemtį egzistuoti ne patogiame tikrume, bet ‘niekieno žemėje’, tarp juodo ir balto, tarp troškimo būti teisiu ir įgimto nuodėmingumo. Dvejonė nepatogi, bet tai apsauga prieš skubotus ir dažnai neteisingus sprendimus materialiam, dvasiniam ir politiniam visuomenės gyvenime.”

Jonas Jurašas itin kruopščiai ruošėsi šiam darbui – ieškojo repetitijų ir vaidinimo erdvės, daug diskutavo su aktoriais. Nuo seno ypač vertinantis netradicines erdves, režisierius ir šikart pasirinko tokias vietas, kur dar nebuvo įžengusi teatro koja. Repeticijos vyko Marijos Nekaloto Prasidėjimo Vargdienių seserų Šv. Kryžiaus namuose ir Vilniaus dailės akademijos studijoje. Šių erdvių atmosfera įtakojo spektaklio kūrybinį procesą ir meninius sprendimus.

Bernardinai.lt

Režisierius Jonas Jurašas.

www.15min.lt nuotr.

Irena Dirda gyvenanti **Oak Lawn, IL**, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Labai Jums ačiū.

Adolfas Kanapka, gyvenantis **Wasaga Beach, Ontario, Canada**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Lietuvos „Caritas” mini veiklos 20–metį

Š. m. spalio 9 d. Lietuvos „Caritas” minės veiklos atkūrimo Lietuvoje 20-ąsias metines. Šventinę konferenciją „Caritas” Lietuvoje: 20 metų veiklos gailėstingumo” atidarys arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, pranešimus skaitys Lietuvos „Caritas” generalinis direktorius kun. Robertas Grigas ir Lietuvos „Caritas” gen. direktoriaus pavaduotoja Janina Kukauskienė.

„Caritas” – tai tarptautinė katalikiška organizacija, visame pasaulyje vykdanči humanitarinę veiklą ir padedanti vargstantiems, nepriklausomai nuo jų rasės, religijos, lyties ir tautybės. „Caritas” savo veikloje remiasi Katalikų bažnyčios socialiniu mokymu, pabrėžiančiu žmogaus orumą.

Lietuvos „Caritas” – tai savanoriškas pagalbos artimui sambūris, kurio profesionalius koordinatorius remia ir išlaiko bažnyčia. Organizacijos narių daugumą (95 proc.) sudaro savanoriai. Pagrindinė Lietuvos „Caritas” veikla – teikti socialines paslaugas.

„Caritas” veikla grindžiama savanorišku darbu – šiandien skaičiuojama pusrėčio tūkstančio savanorių, kurie neatlygintinai dirba organizacijoje. Šiuo metu Lietuvos „Caritas” organizacijoje dirba dvidešimt trys etatiniai darbuotojai. Didžiąją dalį darbų nuveikia apie 2,500 savanorių. Kai kuriose vyskupijose

nėra etatinių darbuotojų, visa veikla patikėta savanoriams.

Lietuviams talkina ir iš užsienio šalių atvykstantys „Caritas” savanoriai, dalyvaujantys Europos Sąjungos savanorių tarnybos veikloje. Savo ruožtu lietuviai savanoriai dirba kituose kraštuose.

„Caritas” savo veiklą pasaulyje pradėjo XIX a. pabaigoje. Tuo metu katalikų vyskupai įvairiose šalyse ėmė burti labdara užsiimančias bendruomenes. Pirmoji „Caritas” organizacija pradėjo veikti Vokietijos Freiburgo mieste 1897 m.

Netrukus tapo akivaizdu, kad skirtingų šalių organizacijoms būtina bendradarbiauti tarpusavyje. 1924 m. liepą Amsterdame vykusiame Eucharistiniame pasaulio kongrese buvo išrinktas tarptautinis „Caritas” komitetas. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui organizacijos veikla buvo sutrikdyta. Po karo 1950 m. Romoje įvyko savaitės trukmės „Caritas” organizacijų atstovų iš 22 šalių susitikimas, kuriame buvo aptariama organizacijos veikla. Po susitikimo nuspręsta įkurti tarptautinę „Caritas” konferenciją – Caritas Internationalis.

1951 m. gruodį įvyko steigiamasis Caritas Internationalis susirinkimas. Steigėjais tapo 13 šalių atstovai: Austrijos, Belgijos, Kanados, Danijos, Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos, Italijos, Liuksemburgo, Portugalijos, Ispanijos, Šveicarijos ir JAV.

Šiuo metu Caritas Internationalis – viena didžiausių pasaulyje humanitarinės pagalbos organizacijų, kuriai priklauso 154 nariai, dirbantys 198 šalyse ir teritorijose. Į jos sudėtį įeina regioninės organizacijos, sukurtos ne tiek pagal žemynų geografijos, kiek pagal socialinių politinių realijų ir kultūros tradicijų principą.

Nepriklausomoje Lietuvoje „Caritas” federacija veikė nuo 1926 m. Ji siejo beveik visas katalikų švietimo ir labdaros organizacijas. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą 1940 m. „Caritas” federacijos veikla buvo nutraukta. Organizacijos atgaivinimo darbai pradėti tik 1988 m.

Lietuvos „Caritas” info

VU biblioteka įsigijo du retus XVII ir XIX a. leidinius

Vilniaus universiteto biblioteka pranešė už universiteto bendruomenės narių 2 proc. GPM mokestį įsigijusi du leidinius – „Aukša altorius...” (Vilnius, 1840) ir L. Moréri enciklopedinį žodyną „Le grand dictionnaire historique...” (Lyon, 1683).

Universiteto biblioteka turi 2 leidinio „Aukša altorius...” egzempliorius, išleistus 1840 m., bet abu turi trūkumų – vienam trūksta antraštinio lapo, pradžios ir pabaigos, kitas – be dalies antraštinio lapo ir pabaigos. Naujai įsigytas egzempliorius

yra geros fizinės būklės, nors knygos viršelis, deja, jau nėra originalus. Lietuvoje žinomi 6 šio leidinio egzemplioriai, bet visi su trūkumais. VU biblioteka įsigijo pirmąjį pilną egzempliorių.

Kitas leidinys – tai prancūzų dvasininko, istoriko, erudito, enciklopedisto Louis Moréri (1643–1680) 1674 m. Lione išleisto populiariausio vieno tomo enciklopedinio istorinio ir biografinio žodyno „Le grand dictionnaire historique, ou mélange curieux de l'histoire sacrée et profane” (Didysis istorinis žodynas arba šventosios ir pasaulietinės istorijos įdomybių rinkinys), kuriame sudėti straipsniai iš religijos ir pasaulietinės istorijos bei žymių asmenybių biografijos, trečioji laida.

Nusipirkdama L. Moréri žodyno dvi toms, išleistą 1683 metais, biblioteka įsigijo vertingą kultūrinio paveldo leidinį ir savotiškai papildė turimą nepilną vėlesnės laidos (1702) daugiatomį žodyną, sakoma pranešime.

Balsas.lt

A † A EGLĖ MARIJA ŽEMGULYTĖ NARBUTIENĖ

Mirė 2009 m. spalio 6 d., sulaukusi 75 metų.

Gimė Kaune a. a. dr. Juozo Žemgulio šeimoje. Su broliu, seserimis ir našle motina karo metu pasitraukė į Vakarų. Į Ameriką atvyko 1949 metais ir apsigyveno Čikagoje. Baigė Šv. Kazimiero akademiją, Loyola University Chicago ir ilgus metus dirbo įvairiose Čikagos ligoninėse. Jaunystėje buvo aktyvi studentų Korp! Neo-Lit-huania narė.

Nuliūdę liko: sūnus Darius su žmona Melanie, Andrius su žmona Janet ir vaikais Matu, Laura ir Carrie, duktė Jūlytė su vyru Liudu ir dukra Liusyte, brolis dr. Juozas Žemgulytis su žmona Veronika ir jų sūnūs Juozas, Paulius, Vincas bei dukra Andrea, sesuo Živilė McPolin su dukra Nida ir sūnumi Jim.

Atsisveikinimas su velione penktadienį, spalio 9 d., nuo 3 val. p. iki 8 val. v. Petkaus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 10 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių a. a. Eglė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidojime.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel.: 800-994-7600 arba petkusfuneralhomes.com

Margumynai

Dumilijonasis „Erasmus” studentas

Pagal programą „Erasmus”, kurią pradėta įgyvendinti maždaug prieš 22 metus, užsienyje studijavo arba stažavosi jau 2 mln. Europos studentų. Vien tik 2007–2008 mokslo metais užsienyje studijavo 160,000 Europos studentų ir paskaitas skaitė 27,000 dėstytojų.

Kitoje šalyje išklausti mokymo kursai yra pripažįstami studento šalies universitete, taigi semestras ar du praleisti užsienyje tikrai nėra laiko švaistymas. Studentai turi galimybę ne tik išplėsti žinias, bet ir susipažinti su kitomis kultūromis bei tapti labiau nepriklausomi. Kad programos „Erasmus” dalyviams būtų lengviau padengti gyvenimo išlaidas, jiems, priklausomai nuo šalies, kurioje yra įsisteigęs jų šalies universitetas, skiriama maždaug 250 EUR

mėnesinė stipendija.

Pagal šią programą taip pat skatinami dėstytojų mainai ir bendrasis Europos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimas. Šiuo metu programoje dalyvauja per 4,000 aukštųjų mokyklų iš 31 šalies – tarp jų yra 90 proc. ES universitetų. Šis skaičius turėtų padidėti, kai šių metų pabaigoje prie programos prisijungs Kroatija ir buvusios Jugoslavijos respublika Makdonija.

Pagal programą „Erasmus” stipendijos skiriamos ir norintiems atlikti darbinę praktiką užsienio įmonėje arba organizacijoje. Šia galimybe nori pasinaudoti vis daugiau studentų: 2007–2008 mokslo metais jų buvo apie 20,000.

Esnaujienos.lt

Konfucijaus giminės medis patrigubėjo

Kinų filosofo ainiiais šiuo metu pripažįstami 2 mln. žmonių – triskart daugiau nei skaičiuota prieš tai. Tai yra didžiausias giminės medis pasaulyje. Apie tai pranešta po penktojo Konfucijaus palikuonių sąrašo papildymo, paskelbto filosofo 2560-ojo gimtadienio proga, rašo BBC.

Naujienu agentūra „Xinhua” pranešė, kad prieš tai giminės medis pildytas 1937 metais, jis apima 83 palikuonių kartas. Sudarytojai teigia, kad tai yra pats didžiausias giminės medis visame pasaulyje.

„Konfucijaus giminės medis yra nacionalinė vertybė”, – teigia Deyong Kong, 77 kartos filosofo palikuonis, vadovaujantis Tarptautinei Konfucijaus asociacijai. Anot jo, nubraižyti giminės medį svarbu ne tik dėl akademinio tyrimo, bet ir „padedant Konfucijaus palikuonims visame

pasaulyje atrasti savo protėvius ir stiprinti šeimos ryšius”.

Konfucionizmas savo griežtoje hierarchijoje tradiciškai moterims skyrė žemesnį statusą nei vyrams, todėl filosofo palikuonės moterys neskaičiuotos, bet 2006 metais geneologai pranešė, kad nusprendė „neįstrigti laike”. Pasak D. Kong, nors dauguma Konfucijaus palikuonių nėra kinai „mes turėtume juos skaičiuoti, nes esame viena didelė šeima”. „Atsižvelgiant į genus, mūsų vėnis teka Konfucijaus kraujas”, – „Xinhua” sakė jis, pridurdamas, kad moterų įtraukimas yra ženklas, jog „Kinijoje moterų padėtis gerėja”.

Sudaryti naują Konfucijaus giminės medį kainavo apie 4 mln. litų, kuriuos sumokėjo patys palikuonys.

Lrt.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Skaitytojams pranešame, kad pirmadienį, spalio 12 d., redakcija nedirbs.**

◆**Visiems, kas domisi paukščiais ir nori daugiau apie juos sužinoti, pamatyti jų įvairovę, gamtos mylėtojas Tadas Birutis kviečia kartu su juo „pamedžioti paukščių“.** Renkamės spalio 10 d., šeštadienį, 9 val. r. Palos Park, Mc Ginnis Slough parke, kuris yra La Grange Rd. ir Southwest Highway sankryžoje. Norintys dalyvauti ekskursijoje, prašome iš anksto registruotis tel.: 708-289-0866. Kad patogiau būtų stebėti, „apsiginkluokite“ žiūronais ir fotoaparatais.

◆**JAV LB Lemonto apylinkė ir Vydūno fondas maloniai kviečia visus į dr. Tomo Remeikio knygos „Lietuvos Respublikos užsienio politika. Dokumentai 1939–1940“ sutiktuves, kurios vyks spalio 11 d. 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.**

◆**Spalio 24 d., šeštadienį, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 4911 127th St., Lemont, IL 60439, 6:30 val. v. vyks susitikimas tema „Lietuvos tūkstantmetis – Europos atradimas“.** Dalyvauja Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir Vilniaus universiteto docentė dr. Irena Vaišvilaitė. Bus meninė programa bei vaišės.

IŠ ARTI IR TOLI...

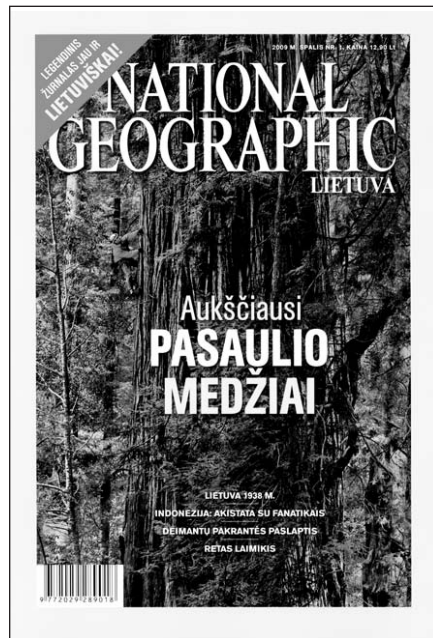
◆**Kunigų vienybės centro valdyba, Šv. Andriejaus parapijos komitetas ir JAV LB Connecticut apygarda kviečia į JAV Romos katalikų kunigų**

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

vienybės 100-ųjų metinių minėjimą, kuris įvyks spalio 11 d. 3:30 val. p. p. Šv. Andriejaus bažnyčioje, New Britain. Po šv. Mišių parapijos salėje bus vakarienė, trumpas pranešimas apie Kunigų vienybės veiklą. Bus rodomas filmas apie Kunigų vienybės išvyką į Lietuvą, prisimenant a. a. kunigą Joną Rikteraitį.

◆**Spalio 18 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno patalpose, Putname, liaudies instrumentinio ansamblio „Vaivora“ ir solistės Irenos Milkevičiūtės koncertas. 11 val. r. šv. Mišias atnašaus kunigas A. Žygas.** Dėl papildomos informacijos kreiptis į Angelę Jonynienę (New Britain) tel.: 860-828-9954; Danutę Grajauskienę (Hartford) tel.: 860-657-9067; Vytautą Petruskevičių (Waterbury) tel.: 203-757-9382; Dziną Inkratiene (New Haven) tel.: 203-768-7344 ir Žydrūną Gimbutą (New Haven) tel.: 203-314-4645. Renginį ruošia Rytinio Connecticut apylinkė ir Connecticut apygarda.

◆**Lietuvoje pasirodė pirmasis „National Geographic“ žurnalo numeris lietuvių kalba.**

IŠLAIKYKIME LIETUVYBĖS ŽIDINIUS

Spalio mėnesį Čikagos arkivyskupijoje skaičiuojami šv. Mišių lankytojai. Raginame visus lietuvius kuo gausiau dalyvauti šv. Mišiose artimiausioje lietuviškoje šventovėje, kur po Mišių galėsime susiburti ir pabendrauti parapijos salėse.

Šv. Mišios sekmadieniais lietuvių kalba vyksta:

Šv. Antano parapijoje (Cicero)

Sekmadieniais 9 val. r.

1510 South 49th Court, Cicero IL. Tel.: 708-652-0231

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Park)

Sekmadieniais 10:30 val. r.

6858 South Washtenaw Avenue, Chicago IL. Tel.: 773-776-4600

Švč. Marijos Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje (Brighton Park)

Sekmadieniais 10 val. r.

2745 West 44th Street, Chicago IL. Tel.: 773-523-1402

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont)

Sekmadieniais 9 val. r.; 11 val. r.; 6 val. v.

14911 West 127th Street, Lemont IL. Tel.: 630-257-5613

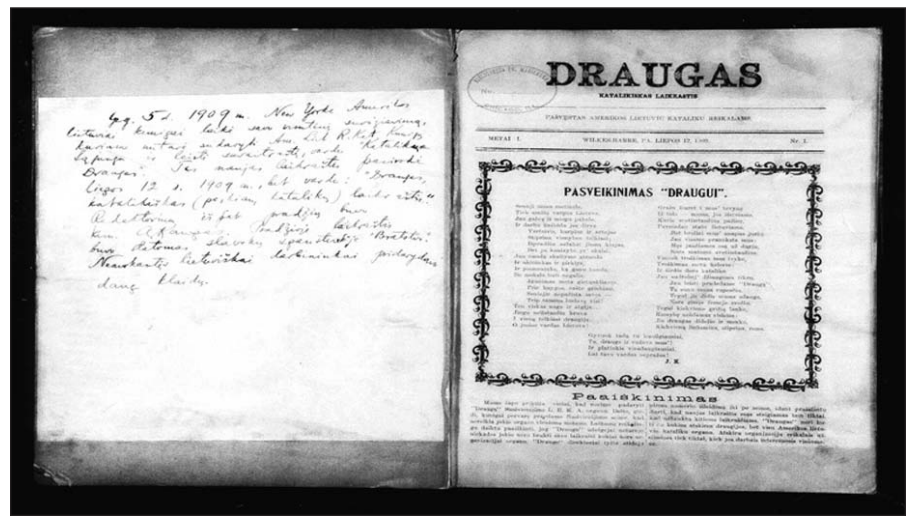
Tėvų jėzuitų koplyčioje (Jaunimo Centre, Chicago)

Sekmadieniais 10:30 val. r.

2345 West 56th Street, Chicago IL. Tel. 773-737-8400

Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija

www.draugas.org

Lietuvoje atidaroma paroda „'Draugui' – 100“

2009 metų liepos 12 d. šimtmetį paminėjo Čikagoje lietuvių leidžiamas dienraštis „Draugas“. Tai seniausias be pertraukos leidžiamas periodinis leidinys už Lietuvos ribų. „Draugas“, pradėtas leisti savaitraščiu, po kelerių metų tapo dienraščiu. Toks išliko iki šiol.

Prieš šimtą metų „Draugo“ įkūrėjai gal net nenumanė, kad jų įsteigtas laikraštis gyvuos tiek metų. Negalvojo ir apie tai, kad jį skaitys lietuviai, gyvenantys visuose penkiuose pasaulio žemynuose, kad šimtmetis bus iškilmingai minimas viso pasaulio lietuvių.

Dar vienas renginys – iš Čiurlionio galerijos Čikagoje į Vilnių atkeliauja šiai sukakčiai paminėti skirta paroda.

Kad laikraščiai sensta greitai, žinome visi. Daugelis mūsų, perskaitę laikraštį, be jokio gailesčio išmetame jį į šiukšlių dėžę. Atrodytų, koks čia įdomumas tie seni laikraščiai! Taip galvodami – klystame. Pasirodo, straipsniai, nuotraukos neretai tampa istorija – seni laikraščiai gali mums labai daug papasakoti. Lietuvos žmonėms bus įdomu pažiūrėti, kaip per šimtmetį keitėsi laikraščio turinys, išvaizda, kalbos kultūra bei naujienų pateikimas, kaip jis formavo skaitytoją.

Parodoje – įvairių metų „Draugo“ puslapių nuotraukos. Tad nors parodos tikslas papasakoti apie šiais metais šimtmečio sulaukusį „Draugą“, parodos lankytojai, „vartydami“ parodoje rodomus leidinio puslapius, „perskaitys“ ne tik „Draugo“ istoriją, bet ir prisimins svarbiausius

mūsų tautos ir pasaulio įvykius.

Parodos organizatoriai – dienraščio „Draugas“ redakcija, Čiurlionio galerija Čikagoje, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei Lietuvos Respublikos ministro pirmininko tarnyba – tikisi, kad Lietuvos žiūrovai bus įdomu iš arčiau susipažinti su užsienyje leidžiamu lietuvišku laikraščiu, kuris šimtą metų buvo ištikimas Lietuvos laisvės, krikščionybės ir lietuviybės idealams. Šimtą metų dienraštis „Draugas“ rašė apie lietuvių gyvenimą pasaulyje, gynė krikščionišką mintį, būrė draugėn naujai atvykstančiuosius. „Draugas“ niekad neatitrūko nuo lietuviško ir pasaulinio gyvenimo, todėl švęsdamas savo jubiliejų, jis nejučia nė mažiausių išsisėmimo ženklų.

Paroda „'Draugui' – 100“ bus atidaryta 2009 m. spalio 14 d. (trečiadienį) 12:40 val. p. p. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos rūmų 2 aukšto fojė (Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius). Ji veiks iki lapkričio 4 d.

Daugiau informacijos: Ministro pirmininko tarnybos Strateginio koordinavimo departamento Krizių prevencijos ir valdymo skyriaus patarėja Aušra Šablinskienė, tel.: 8-5-2663743, el. paštas: ausra.sablinskiene@tmid.lt; Tautinių mažumų ir išeivijos departamento Užsienio lietuvių skyriaus vyriausiasis specialistas Bertas Venckaitis, tel.: 8-5-2629543, el. paštas: bertas.venckaitis@tmid.lt

TMID info

Kaip jau pranešėme, šių metų rugsėjo 28 d. Šv. Juozapo namuose, sulaukęs 85 metų, mirė buvęs „Draugo“ administratorius kunigas Petras (Peter) Cibulskis. Rugsėjo 30 d. Šv. Petro bažnyčioje, Kenosha, WI už a.a. velionį buvo aukojamos šv. Mišios. Velionis palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, IL. Paskutinį velionio palaiminimą atliko Šv. Petro parapijos kunigas, tėvas Bill Hayward, MIC.

Joe Kulys nuotr.